

КРАЄЗНАВСТВО

НАУКОВИЙ ЖУРНАЛ

2' 2011

Заснований 1927 року Українським комітетом
краєзнавства, репресований у 1930 році.
Відроджений 1993 року з ініціативи
Національної спілки краєзнавців України.

Головний редактор
Петро Тронько

ЗМІСТ

Редакційна колегія
Олег Бажан —
заступник

ЛІТОПИС УКРАЇНСЬКОГО КРАЄЗНАВСТВА

головного редактора

Лев Баженов

В'ячеслав Горбик

Віктор Даниленко

Володимир Дмитрук —

відповідальний секретар

Олександр Завальнюк

Віктор Звагельський

Григорій Клепак

Олександр Лисенко

Руслана Маньковська

Андрій Непомнящий

Віктор Прокопчук

Олександр Реєнт

Олександр Рубльов

Віктор Савчук —

заступник головного

редактора

Анатолій Ситник

Тарас Чухліб

Ганна Швидько

Засновники:

Національна спілка

краєзнавців України,

Інститут історії

України НАН України

Поштова адреса:

01001, м. Київ-1,

вул. Грушевського, 4, кім. 212

тел. 278-53-05,

279-13-88

Електронна пошта:

bazhancio@ukr.net

Геннадій Каушлієв (м. Сімферополь)	
КРАЄЗНАВЧІ СТУДІЇ ВІТЧИЗНЯНИХ МАНДРІВНИКІВ	
В КРИМУ (30–50-і рр. XIX ст.)	6
Валерій Левченко (м. Одеса)	
КРАЄЗНАВСТВО В ОДЕСЬКОМУ ІНСТИТУТІ	
НАРОДНОЇ ОСВІТИ (1920–1930 рр.): СТАНОВЛЕННЯ,	
НАПРЯМИ, ТРАДИЦІЇ	14
ДО 70-РІЧЧЯ ПОЧАТКУ ВЕЛИКОЇ ВІТЧИЗНЯНОЇ ВІЙНИ	
Олег Бажан (м. Київ)	
ЗАВТРА БУЛА ВІЙНА АБО СПЕЦПОВІДОМЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ	
ПРИКОРДОННИХ ВІЙСЬК НКВС УРСР ПРО ВОЄННІ	
ПРИГОТУВАННЯ НІМЕЦЬЧИНИ НАПЕРЕДОДНІ ВЕЛИКОЇ	
ВІТЧИЗНЯНОЇ ВІЙНИ	26
Петро Тронько (м. Київ)	
ПЕРШІ БАРИКАДИ ВІЙНИ	33
Галина Денисенко (м. Київ)	
КУЛЬТУРНА СПАДЩИНА У ФОРМУВАННІ	
ІСТОРИЧНОЇ ПАМ'ЯТІ: ПОДІЇ 1941-1942 рр.	
В ПАМ'ЯТКАХ	40
Ігор Андрухів (м. Івано-Франківськ)	
ПОДІЇ НА СТАНІСЛАВЩИНІ В ПЕРШІ ДНІ	
НІМЕЦЬКО-РАДЯНСЬКОЇ ВІЙНИ	56
Микола Михайлуца (м. Одеса)	
ПІВДЕННА БЕССАРАВІЯ: РІК РАДЯНІЗАЦІЇ	
І ПЕРШІ ДНІ ВІЙНИ	64
Василь Щетников (м. Одеса)	
1941-Й РІК: ПОГЛЯД РУМУНСЬКИХ ДОСЛІДНИКІВ	
(ЗА МАТЕРІАЛАМИ ЧАСОПІСУ «ІСТОРИЧНЕ ДОСЬЄ»)	73
Марина Дубик (м. Київ)	
НАСТРОЇ НІМЕЦЬКИХ СОЛДАТ ВЛІТКУ 1941 РОКУ	
ЗА ЛИСТАМИ З ФРОНТУ	79

<i>Ігор Ветров (м. Київ)</i> ЕВАКУАЦІЯ ОБ'ЄКТІВ ВАЖКОЇ ІНДУСТРІЇ УКРАЇНИ В 1941 РОЦІ: СТРАТЕГІЯ, ПЕРЕВІГ ТА ПЕРСПЕКТИВНІ НАСЛІДКИ.....	84	Затверджено на засіданні Вченої ради Інституту історії України НАН України, протокол № 5 від 25 травня 2011 р.
<i>Олександр Марінченко (м. Дніпропетровськ)</i> БОЙОВІ ДІЇ РАДЯНСЬКИХ ВІЙСЬК В УМОВАХ ЛОКАЛЬНИХ ОТОЧЕНЬ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ ВЛІТКУ 1941 РОКУ.....	91	
<i>Валерій Грицюк (м. Київ)</i> ОПЕРАЦІЇ З ОТОЧЕННЯ НА ПРАВОБЕРЕЖНІЙ УКРАЇНІ: 1941/1944 рр.	97	
<i>Володимир Поляков (м. Сімферополь)</i> ОРЖИЦЬКА ТРАГЕДІЯ. НЕВІДОМІ СПОГАДИ УЧАСНИКА ПОДІЙ.....	106	Постановою президії ВАК України журнал внесено до переліку наукових фахових видань, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук за спеціальностями “Історичні науки” (Бюлетень ВАК України. — 2009. — № 8.)
<i>Надія Бойко (м. Переяслав-Хмельницький)</i> ГОСПІТАЛІ НА ПЕРЕЯСЛАВЩИНІ В РОКИ БЕЛИКОЇ ВІТЧИЗНЯНОЇ ВІЙНИ (1941/1943 рр.).....	111	
<i>Тетяна Пастушенко (м. Київ)</i> СИСТЕМА НІМЕЦЬКИХ ТАБОРІВ ДЛЯ РАДЯНСЬКИХ ВІЙСЬКОВОПОЛОНЕНИХ В УКРАЇНІ: (ЧЕРВЕНЬ – ГРУДЕНЬ 1941 р.)	116	
<i>Тамара Вронська, Олександр Лисенко (м. Київ)</i> ІСТОРІЯ ВІЙНИ, НАПИСАНА ЛЮДСЬКОЮ КРОВ'Ю.....	126	
ІСТОРІЯ МІСТ І СІЛ УКРАЇНИ: ІСТОРИКО-ТЕОРЕТИЧНІ ПРОБЛЕМИ ВИВЧЕННЯ		
<i>Олександр Черемісін (м. Запоріжжя)</i> ІСТОРИЧНІ УМОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ МІСЦЕВИМ САМОВРЯДУВАННЯМ ХЕРСОНА МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ НАСЕЛЕННЮ В КІНЦІ ХVІІІ – ПОЧАТКУ ХХ СТОЛІТЬ	138	Усі права застережені. Передрук дозволено тільки за згодою редколегії.
<i>Станіслав Іванов (м. Харків)</i> АДАПТАЦІЯ СІЛЬСЬКИХ МІГРАНТІВ ДО УМОВ ЖИТТЯ В ХАРКОВІ (1950-1980-і РОКИ).....	147	
ЦЕРКОВНО-ІСТОРИЧНЕ КРАЄЗНАВСТВО: ВИТОКИ ТА СУЧАСНИЙ ДИСКУРС		
<i>Володимир Чухно (м. Шостка)</i> ГАМАЛІВСЬКИЙ ХАРЛАМІЇВСЬКИЙ МОНАСТІР: ІСТОРІЯ ТА СЬОГОДЕННЯ.....	156	Журнал зарєєстровано 6.12. 1995. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 1722.
<i>Дмитро Кудінов (м. Суми)</i> КОНФЕСІЙНИЙ КОНФЛІКТ В СУМСЬКОМУ ПОВІТІ НАПРИКІНЦІ ХІХ – НА ПОЧАТКУ ХХ ст.	170	
КРАЄЗНАВСТВО В ОСОБАХ		
<i>Тетяна Ніколаєва (м. Київ)</i> ОЛЕКСАНДР ПОЛЬ: ПІДПРИЄМЕЦЬ, ГРОМАДСЬКИЙ ДІЯЧ ТА ДОСЛІДНИК ПРИДНІПРОВСЬКОГО КРАЮ.....	183	Електронна версія: www.history.org.ua www.nbuv.gov.ua www.nsku.org.ua © Національна спілка краєзнавців України
<i>Лариса Шаповал (м. Полтава)</i> МИКОЛА СУМЦОВ ТА ЙОГО НАРОДОЗНАВЧІ СТУДІЇ.....	191	© Інститут історії України НАН України